No. 2281 Zaterdag 24 September 1927. 44ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

De Politie-reorganisatie in de Koloniale Raad.

Maandagavond had de openbare behandeling plaats van het zooveel besproken en bestreden ontwerp ter invoering van militaire politie op Curaçao.

Voor zoover aanwezig op Curaçao was de Raad compleet, n. l. de Voorzitter en 9 leden. Twee leden zijn uitlandig en er is één vacature. De belangstelling van het publiek was zeer groot.

Eerst kwam aan het woord, de gemachtigde van het Bestuur, Kapt. A. Borren, Commandant der troepen, ter beantwoording van de in het Eindverslag gestelde vragen.

De gemachtigde zeide, dat het Bestuur alle hoop verloren heeft den Raad tot een ander inzicht te brengen. De argumenten van het Bestuur zijn niet weerlegd. Men heeft zelfs getracht de psyche van het volk als argument te gebruiken. Maar als er ergens ter wereld een dociele, niet haatdragende, niet wraakgierige bevolking wordt aangetroffen, dan is het de gekleurde bevolking van Curaçao, al is deze de laatste jaren wat uit den band gesprongen en over het paard getild. Of die bevolking altijd zoo dociel zal blijven?

Het vormen van een krachtig gezagsinstrument wordt op de lange baan geschoven ten gerieve van ongewenschte vreemdelingen.

De verantwoordelijkheid voor mogelijke gebeurlijkheden ligt niet bij den Raad, maar bij het Bestuur. Langer uitstel is funest, en op geen andere wijze is goede politie te krijgen.

Er zijn veel ingezetenen die het ontwerp wel wenschen, maar die hebben geen contact met den Raad. Het votum van den Raad is niet de gangbare meening. Het Bestuur verwacht geen ernstig verzet van de burgerij. Dat Nederland het garnizoen niet meer zou kunnen onderhouden, klinkt vreemd. In de Staten Generaal is verklaard en door den Minister beaamd, dat als de kolonie daartoe in staat is bij te dragen, zulks moet geschieden. Nederland zou alle onkosten van defensie tegen een buitenlandschen vijand op zich nemen; de kolonie moet zorgen voor rust en orde in de kolonie.

De politietroepen en organisatie van 1910 zijn te vergelijken met leger en schutterij.

Dat de leiding van een korps hare ideeën ingang kan doen vinden, is geen optimisme.

De politie zal aangemoedigd worden tot de studie van vreemde talen.

Bovendien zullen patrouilles verricht worden volgens twee-hoofdendienst door een Europeaan (intellect) en een Curaçaoenaar (kracht en taal.)

De Raad verwacht naar het schijnt veel wetsovertreders. Officieren ingeleefd in den geest van het korps, kan men verkrijgen door oordeelkundige anciënniteitskeuze, waardoor ook tevens continuiteit mogelijk is.

De geincrimineerde insinuatie aan het adres van het officierskorps in V. V. en E. V. wat betreft de onpartijdigheid in de militaire rechtspraak, is niet terug genomen.

Het Bestuur komt op voor de eer van *alle* vroegere commandanten en officieren. De militaire tucht en strafrechtspraak zijn ten alle tijde boven alle verdenking verheven geweest. Geen bijzondere waarborgen zijn er noodig.

* * *

Hierbij had het volgende incident plaats, dat door enkelen van 't publiek een beetje belachlijk, door anderen wel wat te veel opgeschroefd geacht werd.

't Schijnt dat de Heeren dien avond een beetje zenuwachtig en erg prikkelbaar waren.

De heer H. J. Beaujon zegt dat, als het Bestuur zoo begint en van insinuaties spreekt, hij de vergadering verlaat. Dit zeggende stond hij op en verliet de zaal. Ook de leden R. F. Muskus en J. J. Beaujon stonden op, terwijl het lid Abrahamsz reeds al zijn paperassen bij elkaar begon te pakken. Het was een oogenblik van consternatie, blijkbaar zoo onverwacht, dat de Voorzitter een oogenblik de leiding kwijt was, zoodat de heer Muskus hem vroeg krachtiger op te treden. De Voorzitter verzocht de Heeren die zich blijkbaar door de uitdagende houding en de wijze van optreden van kapt. Borren geprikkeld gevoelden, te blijven zitten. Daarop verzocht de Voorzitter den gemachtigde wat in te binden en zich te matigen, daar hij anders genoodzaakt zal zijn, hoewel ongaarne, hem tot de orde te roepen. Waarop de Heer Borren zeide, dat hij slechts sprak, hetgeen het Bestuur hem gemachtigd had te spreken. Het lid J. J. Beaujon verzocht den Voorzitter nog, onder goedkeurend knikken van enkele andere leden, om den gemachtigde er opmerkzaam op te maken, dat hij niet staat tegen over militaire ondergeschikten, maar tegenover vrije burgers.

Hiermee was 't incident afgeloopen, en de rust hersteld.

Kapt Borren gaat door, en zegt dat bij strafbare feiten door militairen tegenover burgers begaan, deze burgers zich kunnen wenden tot den auditeur militair, die den commandant der troepen daarvan in kennis stelt. Wordt de zaak niet vervolgd, dan kan de auditeur militair de uitspraak van den Gouverneur inroepen, die het Hof van Justitie hoort en beslist.

De krijgsraad is samengesteld uit een lid van het Hof, den officier van gezondheid en een gewezen officier. Hierbij bestaat hooger beroep. Het Bestuur kan echter nooit goedvinden dat de militaire justitie zich richt naar de publieke opinie. Het gezag wordt soms beter gediend door verwijderen van den betrokkene uit het korps, dan door opsluiten in de Curaçaosche gevangenis. Als het oordeel der afdeelingen niet gebaseerd is op vroegere ervaringen met militairen, waarom dan spreken van den toon die tegen burgers werd aanslagen, zich sterk voelen door saamhoorigheid? Natuurlijk zullen burgerlijke ambtenaren in Curaçaoschen dienst even onafhankelijk zijn als uitgezonden militairen.

Het E. V. geeft toe dat preventie tot de politietaak behoort. Er is geen enkel bezwaar dit in een verordening vast te leggen.

In het Wetboek van Strafrecht en Militair Strafrecht zijn er bepalingen tegen machtsoverschrijding en misbruik. De dienstvoorschriften zijn aan den Raad ter inzage overgelegd.

De Raad van Bestuur zal daarop worden worden gehoord.

Volgens art. 153 R. R. is de Procureur-Generaal hoofd van de rechterlijke en administratieve politie. De veiligheidspolitie wordt daarin niet genoemd; daarom is de P. G. volgens art. 153 daarvan niet hoofd. In de verordening van 1918 wordt de P. G. gemaakt tot hoofd-commissaris. Den Commandant der troepen te belasten met het bevel over de veiligheidspolitie is niet in strijd met het R. R.

Het Bestuur acht het voorloopig gewenscht het *oppertoezicht* over de veiligheidspolitie te leggen in één hand, n.l. van den P. G. evenals in Nederland, waar de Procureurs-Generaal fungeerende directeuren van politie zijn,

In verband met art. 4 van het ontwerp zal het Bestuur de verschillende wettelijke regelingen bestudeeren, en wat op op het terrein van de veiligheidspolitie ligt, komt aan den Commandant. De Procureur is overbelast.

Wat betreft, dat het Bestuur twee overleden ambtenaren zou gekrenkt hebben, is alleen gezegd dat de Commissaris niet zelfstandig een politiekorps kon beheeren en leiden; zijn gewaardeerde eigenschappen blijven onaangevochten.

En overigens werd zakelijk een fout in de organisatie besproken.

Onjuist is dat de bevolking in tal van opzichten van het militaire gezag afhankelijk zal zijn. De Commandant zal doen wat nu de Procureur doet En zelfs wordt beroep op den Gouverneur ingevoerd: evenals in de verordening op stoomketels.

Er is op Curaçao geen college van Burgemeester & Wethouders; daarom kan het nemen van beslissingen niet aan een dergelijk College worden opgedragen, Niet mogelijk is het elke beschikking schriftelijk te geven.

Er is geen sprake van overdragen van een tak van dienst aan Nederland. Nederland stelt menschen beschikbaar en betaalt hen gedeeltelijk.

Het Wetboek van Strafvordering ondergaat geen wijzigingen. Het inroepen van de hulp van den Korps-Commandant in plaats van het opcommandeeren van politiemilitairen is geen wijziging. De Commandant moet aan die verordening voldoen. Het Wetboek van Strafvordering verklaart den ambtenaar van O. M bij het kantongerecht te zijn *hulpofficier* van Justitie. Hem komen de bevoegdheden van P. G. of officier v. Justitie niet toe. Hij heeft geen zeggingschap over hulpofficieren van Justitie. Het Bestuur kan niet medewerken hem hoogere bevoegheden toe te kennen, dan de wet hem verleent. Opsporingsambtenaren buiten de politie-organisatie zijn een noodzakelijk kwaad. Het aantal moet beperkt worden. Het is niet noodig den districtmeester, die hulp-officier is, nog opsporingsambtenaar te maken. De verhouding van den Gezaghebber tot de politie is zeer goed te regelen. Hij die klachten heeft tegen militairen wende zich tot den Chef. Hij kome zoo spoedig mogelijk, zoo goed mogelijk gedocumenteerd en des noods met getuigen. Hij kan zich desnoods tot den Gouverneur wenden. Maar er is enkele reden ten deze de pers te hulp te roepen of door middel van ingezonden stukken of op andere wijze de groote trom te roeren en stemming trachten te maken. Het Bestuur kan niet inzien dat het gebruik van het woord „Negerspaansch" grievend kan zijn. Er is geen enkel bezwaar dat de officieren voor het geheele gebiedsdeel beëedigd worden.

Er is een verkeerde conclusie getrokken uit hetgeen het Bestuur gezegd heeft omtrent het buiten-echtelijk verkeer. Het Bestuur is niet bij machte het te voorkomen; ook trouwen doet het niet automatisch ophouden. Laten de jongelieden eerst trachten den ernst des levens te be-

Een dag van angst en ontzetting.

1877—23 September—1927.

I.

Het was gisteren juist 50 jaar geleden, dat de „Groote Orkaan" over Curaçao losbrak, de grootste natuurramp, die zeker ooit ons eiland geteisterd heeft.

Het getal dergenen, die als ooggetuigen zich nu nog alle bijzonderheden van dien dag in alle levendigheid kunnen herinneren, wordt steeds kleiner en wat men over dien „dag van angst en ontzetting" vertelt, wordt steeds geringer en vager, zoodat het jonger geslacht en de tallooze vreemdelingen, die slechts tijdelijk hier hun woontenten hebben opgeslagen, zeker met belangstelling iets naders over dien rampzaligen dag zullen vernemen.

Behalve wat wij persoonlijk in den loop der jaren daarover van ooggetuigen vernamen of elders in archieven en brieven enz. vonden opgeteekend, ontleenen wij de meeste bijzonderheden aan de *Curaçaosche Courant* en de *Vrijmoedige* van die dagen.

* * *

Een orkaan behoort voor onze *Benedenwindsche* eilanden tot de groote zeldzaamheden.

De eigenlijke orkaanstreek in de West-Indië ligt bij Florida en rondom de Groote Antillen en de Kleinere, die ten opzichte van Curaçao de *Bovenwindsche* eilanden genoemd worden.

De laatste orkaan, die het Curaçao wat lastig maakte, had plaats den 17 Aug. 1886. Over de laatste ruim 100 jaren worden er een vier à 5 tal genoemd, die zich tot boven ons eiland hebben uitgestrekt, waarvan de meest beruchte, die zelfs nu na 50 jaren nog zijn spoor van vernieling heeft achtergelaten, de Groote Orkaan was van 23 September 1877.

* * *

Juist zoo als ook dit jaar in de laatste dagen heerschte er toen weken te voren een gloeiende, ondragelijke hitte. De hemel scheen als van koper, de aarde geroosterd, geen enkele verfrissching van koelte of wind bracht verademing. Sinds ruim een jaar was er bijna geen druppel regen gevallen. De laatste groote regen was juist tijdens een andere orkaan een jaar te voren op den 25 Sept. 1876 als een stortvloed over het eiland neergeslagen en had in de buitendistricten alles vernield en in den stroom der rooien meegesleurd.

Nu had men al zijn loop gevestigd op de volle maan van September, die volgens aller verwachting zeker verandering in de atmospheer moest brengen.

Die volle maan viel op Zaterdag den 22 September. En werkelijk er scheen dien dag eenige verandering op komst. Toch werd nog niets ernstigs gevreesd, want tegen 5 uur in den namiddag vertrok het stationsschip, dat toen in de haven lag, het oorlogsschip *Cornelis Dirks* uit de haven tot het houden van oefentocht naar Aruba.

Den geheelen Zaterdag was de lucht zwaar bewolkt geweest, nu en er dan viel een klein regenbuitje. De temperatuur was ondragelijk broeiend. Tegen den avond viel er een fijne motregen, terwijl tegen 10 uur de wind even Westelijk van het Noorden begon op te steken. Zooals bij elken orkaan doorliep ook bij dezen orkaan de wind bijna alle streken van het compas. Begonnen in het Noorden liep ze in den loop van den nacht en den volgenden nacht om van Noord tot Z.Z.W.

Na middernacht nam de wind in hevigheid toe met toenemende regenvlagen, zoodat in den morgenstond, ofschoon het zondag was, zich bijna niemand buitenshuis durfde te wagen, wegens den gierenden wind en de dakpannen en stukken hout, die overal op de straten neervielen.

Tegen 10 uur in den morgen bereikte het geweld van den storm zijn grootste kracht die hij behield tot 2 uur in den namiddag toen de storm van lieverlede in kracht afnam. Doch wat zij in die weinige uren aan dood en vernieling gezaaid en aan schade berokkend heeft aan onze stad, is niet te beschrijven. Ook de zee was intusschen met sterke onweerstaanbare kracht als bondgenoot in den strijd aangenomen. Het niveau van het zeepeil steeg met elk oogenblik en bereikte zulk een hoogte, dat op Otrabanda de zee met het Rifwater een aaneengesloten geheel, een onafzienbare wildwoeste watermassa vormde, die alles beukte en vernielde wat ze op haar weg ontmoette.

Het ergste was er het Lazarushuis aan toe, wat in die dagen op het Rif stond; ongeveer ter plaatse tegenover Monte Cristo en het Gasthuis gelegen, en waarvan nu nog enkele brokstukken van ruïnen nauwkeurig de plaats aanduiden. In vroeger jaren was daar ook het krankzinnigengesticht geweest, doch sinds 1870 was dit daarvan gescheiden en overgebracht waar het nu nog staat, op Monte Cristo. Alleen was er één krankzinnige dame bij de zusters op het Rif achtergebleven, mede op verzoek der familie en ook omdat zij die plaats, waar zij sedert zooveel jaren aan gehecht was, niet meer wilde verlaten.

Voor dat huis van menschelijke ellenden, dat als een eilandje scheen te midden der woest bewogen golven scheen geen redding meer mogelijk. De zusters brachten de arme zieken in veiligheid en sloten hen op in de ziekenzaal in het huis der melaatschen, dat door een bijzonder zwaren muur versterkt was, terwijl zij zelf de bijgebouwen nog zochten te versterken tegen het geweld van den storm en der zee. Doch het een na het andere bezweek en werd door de golven meegesleurd. Toen was het hun ook niet meer mogelijk bij de melaatschen een toevlucht te zoeken. Ten slotte zochten de zusters een laatste wijkplaats in de kapel en wachten daar neergeknield en biddend voor het altaar den dood af. En weldra stortte de kapel in en werden de drie zusters door de golven meegesleurd. Het waren de Hollandsche zusters Allegonda Verschuren, Constancia Bennebroek en Allegonda van den Elzen. Vier dagen later werd van een dezer het zwaar verminkte lijk achter het fort voorbij de haven teruggevonden.

Toch was er nog een zuster van het Rif aan den dood ontsnapt. Het was de inlandsche Zuster Tecla, die de bewaking van de oude krankzinnige dame op zich had genomen. Toen alle gebouwen waren ingestort, zochten zij, elkander stevig vastknellend, achter een stuk achtergebleven hoekmuur veiligheid en bescherming. Daar hebben die twee trouwe zielen den geheelen dag zonder eten of drinken, terwijl voortdurend de golven over hen heen sloegen, doorgebracht. Eerst 's avonds tegen 6 uur konden Zr. Tecla met haar beschermelinge en de melaatschen van het Rif gehaald en naar het Gasthuis worden overgebracht.

Juist dien dag viel het feest van de H. Tecla, martelares, de patroonheilige van die Zuster.

***

grijpen en toonen dat zij gezindshoofd kunnen zijn. Het Bestuur is niet bereid het huwen te bevorderen, indien de betrokkene niet in staat is het gezin te onderhouden. De huwelijksgelegenheid zal ruimer zijn dan thans.

De finantieele details van het ontwerp kunnen bij de begrooting ter sprake worden gebracht. In Nederland zijn de gemeentepolitie en de rijksveldwacht burgerlijk georganiseerd.

Maar er zijn daarnaast militaire korpsen, vrijwillige landstorm, marine en leger. Veel oud-militairen zijn in burger-organisaties opgenomen.

De politie-woningen komen op Mundo Nobo.

De uitgezondenen moeten een gerieflijke woning hebben. Moesten zij op de vrije markt een woning zoeken, dan moest hun traktement hooger zijn.

Overdreven en onjuist is het dat deze politie-organisatie de mogelijkheid van Dictatuur zou openen. Vermoedelijk is dan de Commandant de Dictator. Maar verschillende wetsartikelen zullen hem tot een juiste uitoefening van zijn plicht moeten brengen. Van een Dictator kan spraak zijn in staat van beleg, en dan is het de Gouverneur. Denkt men dat een Nederlandsch officier tot zulke daden zal overgaan?

Evenmin als tot nu toe door de *justiticeele dictatuur* reactie is uitgelokt, verwacht het Bestuur zulks van de invoering van de politietroepen. Alleen zij die zulks behoeven zullen de hand van het gezag meer gaan voelen dan hun lief is. Geen wel-denkend burger kan bezwaren hebben tegen een krachtige politie. En al krijgen goedgezinden van een politie-militair eens een aanmerking waaraan zij niet gewoon zijn, het Bestuur twijfelt niet aan den goeden gang van zaken, vooropgesteld wederzijdsch ernstig streven daarnaar. De genegenheid voor Nederland zal niet verflauwen door invoering van een goede politie, — te minder indien door hen, van wie dit verwacht kan worden, de lagere bevolking de overtuiging wordt bijgebracht, dat de politie door allen moet worden erkend als gezagsinstrument, dienende tot bescherming van de openbare orde, rust en veiligheid.

***

Hierna kwam aan het woord het lid J. J. BEAUJON.

Hij zegt dat reeds in Febr. 1925 het Bestuur mededeelde, dat het zich aan politie-reorganisatie had gezet. Na ruim ander half jaar kwam een ontwerp, geheel ingaande tegen het Reg. Regl. en indruischend tegen de historische ontwikkeling en den volksaard.

De Raad moest er zich eenparig tegen verklaren. Groot verzet en bestrijding in breede kringen heeft het uitgelokt, want het betreft hier kernvragen.

In menig opzicht is dit ontwerp een krachtproef. Het Bestuur wil hier duidelijk laten zien hoever het gaan kan in uitbreiding van zijn eigen macht, besnoeiing van de autonomie, het brengen van de burgerij onder militair gezag, het aanranden van het budgetrecht, het interpreteeren van het R.R. tegen de letter, den geest en de toelichting in.

In een ontwerp tot oprichting van een korps zou men verwachten iets aan te treffen over inrichting, organisatie, sterkte enz. Hier niets van dat alles.

In 1878 (P. B. N° 6) en in 1883 (P. B. N° 16) is ook 176 R.R. aangehaald om een kolonaal politie korps te organiseeren. Thans moet dat zelfde artikel dienen om de politie bij het leger onder te brengen en politieaangelegenheden aan de zorg van dit gebiedsdeel te onttrekken.

In de vroegere militaire politie-organisatie kwamen er fouten voor, in deze eveneens, maar van een andere soort.

Voor procureur general, openb. Min. rechter-commissaris, gezaghebber, districtmeester zullen er door den Gouverneur dienstvoorschriften in militairen trant worden uitgevaardigd, onverschillig of hunne rechten en bevoegdheden in het R.R. de strafverordering of in welke verordening ook zijn opgenomen, onverschillig of daarbij aan het Bestuur wordt opgedragen dat onderdeel nader te regelen. Het Bestuur interpreteert het R.R. op de zonderlingste wijze.

Een onmogelijke toestand zal er op de overige eilanden ontstaan, in flagranten strijd met het R,R. Een vreemde constructie in het, een districtmeester, die hulp-officier is, maar niet mag verbaliseeren. De geheele burgerij zal zich naar dienstvoorschriften hebben te richten.

In het ontwerp zelf vindt men vrijwel niets anders dan overdracht van zoo ruim mogelijke bevoegdheden aan den Gouverneur en den militairen Commandant. Het voornaamste is gereserveerd voor de dienstvoorsbhriften die elk gebied bestrijken. Het hoofd van politie krachtens het R.R. verliest alle feitelijke macht. De politie zal geen eed van gehoorzaamheid meer afleggen aan het burgerlijk hoofd van politie. Aan welk artikel van het R.R. ontleent het Bestuur deze bevoegdheid? De weigering van het Bestuur zich over de dienstvoorschriften uit te laten is niet alleen inconstitutioneel, maar ook een bewijs van zwakheid. Iedere continuiteit in de leiding maakt het Bestuur illusoir. Curaçao zal de nadeelen moeten ondervinden van een regeling, waarbij zooveel macht over politie en burgerij wordt geconcentreerd in handen van uitgezonden leerautoriteiten.

Opéénhooping van bevoegdheden in één hand is steeds af te keuren. Waar deze in onze wetgeving bestaat, moet het streven er op gericht zijn decentralisatie in te voeren. Dat is het beginsel dat Bestuur en Raad in den vervolge moeten voorstaan. In de plaats daarvan gaat het Bestuur op bedenkelijke wijze de richting van concentratie uit, en wel ten gunste van personen, die niet eens in Curaçaoschen dienst zijn. Militaire belangen en opvattingen zijn blijkbaar streng ontzien. Kennis van de bevolking en van plaatselijke toestanden is ononbeerlijk, doch is niet te verwachten van detacheering voor enkele jaren, van het blijven buiten een Curaçaosch dientverband, van het buitenaf en afgelegen bij elkander wonen.

Preventie is door de politie altijd toegepast en is noodzakelijk. Maar even noodzakelijk is ook de rechtszekerheid. Rechten en plichten van burgers moeten nauwkeurig omschreven zijn, maar de wet moet ook aangeven wat de politie eischen mag en hoever ze gaan kan.

De individueele vrijheid, grondrechten, en kostbare rechtsgoederen loopen gevaar, als het beginsel van preventie in een verordening wordt neergelegd in bewoordingen, waarvan moeilijk een definitie te geven is. Grenzen van den politiedwang zijn in het ontwerp niet getrokken, en met zulk een nevelachtige formule zet het Bestuur alles op wankele en onzekere basis.

Volgens welke regelen en beginselen moet er geoordeeld worden indien in geval van mishandeling, levensberooving, vrijheidsberooving, binnendrigen van woningen, zaakbeschadiging een beroep gedaan wordt op de algemeene orde en veiligheid? Waar is de grens? Door het Bestuur zijn de moeilijkheden niet onder de oogen gezien.

De verwaarloozing, waaraan het Bestuur zich ten opzichte van burgerlijke politie heeft schuldig gemaakt, drong het wellicht den weg der militaire politie op.

Maar de houding van het Bestuur mag nu geen reden of aanleiding zijn om van het eene euvel in het andere te vervallen. En terwijl het Bestuur de politie wil reorganiseeren mag het essentieele belangen van dit gebiedsdeel niet aantasten. Onder die essentieele belangen zijn de autonomie en het budgetrecht te rekenen.

De finantieele zijde van dit vraagstuk wordt niet in dit ontwerp behandeld, doch het eene is niet van het andere te scheiden.

De strijd omtrent de militaire politie betreft niet alleen het bedenkelijk karakter, de ernstige gevolgen van het militair optreden, het verschil in rechtspraak, en de unieke positie van den Militairen Commandant.

Die strijd heeft ook een diepere ondergrond.

Het gaat hier over hoofdbeginselen en over grondzuilen waarop onze constitutie rust.

De militaire gedachte overheerscht in elk onderdeel van het ontwerp, in opzet en details, in uitgangspunt en uitwerking, zelfs in de bewoordingen van de M. v. T. en M. v. A. en niet minder in de wijze van optreden van den gemachtigde van het Bestuur in deze vergadering. Tevens gaat het ontwerp gedrukt door andere bezwaren van zoo principieeten en overwegenden aard, dat het niet te aanvaarden is. Het Bestuur redeneert om de zaak heen, laat de inhoud onaangeroerd.

Een regeling als het Bestuur thans voorstelt, zou men verwachten in een land met een anderen regeerings vorm en constitutie, als neergelegd in de Grondwet in verband met ons Reg. Regl.

De Gouverneur wordt feitelijk hoofd van de politie; en onder den Gouverneur staat de militaire commandant, tevens chef van politie, die de meeste dier bevoegdheden in eerste instantie uitoefent. Vroeger kon men misschien hooger beroep op den Gouverneur verdedigen; tegenwoordig gaat dat niet meer op. Een *college* moet in hooger beroep oordeelen. Een soort alleenheerschappij wordt zoodoende mogelijk, te meer als men bedenkt, dat de begrooting zoo goed als geen waarde meer heeft en vrijwel niets beteekent. Er is geen contrôle door een Parlement. Een bedenkelijke toestand zal er geschapen worden. Conflicten, animositeit, antagonisme zal het ontwerp in het leven roepen. Als een burgeragent niet voor den strafrechter gebracht wordt, wendt men zich tot den rechter. Wordt een politiemilitair niet voor den krijgsraad gebracht, dan moet men zich tot den Gouverneur wenden. De Gouverneur houdt zich dan bezig met justitiezaken, waardoor de zaak een heel ander aspect verkrijgt, en de gevolgen dan ook heel anders zijn. Het ontwerp wilde justitie van de politie scheiden. Maar tegelijkertijd voert het een andere combinatie in, n.l. militaire justitie en militaire politie. Deze combinatie behoort te vervallen.

Steun noch aanknoopingspunt vindt deze organisatie in geschiedenis of praktijk in dit gebiedsdeel: Het onderhavige ontwerp schiet het doel voorbij, dat een politieorganisatie hebben moet. Het wil niet alleen de politie hervormen en scheiding tusschen justitie en politie brengen, doch ook een ommekeer teweegbrengen en de historische ontwikkeling verbreken, autonomie en budgetrecht beperken, Curaçao de zeggingskracht over de politie ontnemen. Dit zijn praktische kwesties van actueele beteekenis en met ernstige en verstrekkende gevolgen. Het streven Curaçao zelfstandiger te maken in eigen inwendige aangelegenheden, groeit steeds. De belangstelling voor openbare zaken is niet uit te dooven. En wat het finantieele betreft, als Curaçao voor de politie betaalt, moet het ook over de politie te zeggen hebben. Een ontwerp dat zooveel gewichtige belangen negeert, kweekt ontevredenheid en verdeeldheid.

Reeds in 1920 is versterking aangevraagd.

Na zes jaren overweging komt er een ontwerp, om alles eenvoudig aan het leger over te laten.

Medewerken hieraan zou gelijk staan aan een poging om Curaçao te brengen in een staat, waaruit de Kol. Raad het eerder zou moeten trachten te bevrijden, als deze bestond.

Door aannemen van het ontwerp wordt de weg om tot een bevredigende oplossing te geraken, afgesneden. Volgens de zienswijze van zeer velen is militaire politie geen verbetering, en zeker te ontraden, als daarmee zooveel samenhangt. Niet alleen van de oude bevolking, maar ook van verschillende zijden buiten den Raad is er verzet tegen gerezen. Niemand kan tegen reorganisatie zijn, maar men mag niet uit wanhoop een ongewenschte regeling aanvaarden. Want de bedoeling is niet iets van voorbijgaanden, maar van blijvenden aard te scheppen. De Raad is bereid mede te werken, gelden beschikbaar te stellen. Het Bestuur heeft dat echter afgewezen.

In welke richting ook de oplossing gezocht worde, er dient rekening gehouden met alle bovengenoemde bezwaren. Het betreft een tak van inwendigen dienst, en gelden door de ingezetenen op gebracht, worden hiervoor besteed. Indien de politie waarvoor Curaçao betaalt, moet samengesmolten worden met het garnizoen, is het billijk en redelijk dat Curaçao zeggingsmacht en bevoegdheid over de politie behoudt.

Zoo kweekt men een betere verstandhouding, streeft men naar eensgezindheid en eenheid en helpt den band met het Moederland versterken. Hiertegen kan niemand zich verzetten. Nuttig en verdienstelijk werk had er in deze reeds kunnen verricht worden, en kan nog altijd verricht. Zoolang echter de politie niet gereorganiseerd is, moet door tijdelijke maatregelen aan de behoeften tegemoet gekomen worden. Bij schrijven van 11 Juli 1927 heeft de Raad zich reeds bereid verklaard. Door het terhand nemen van bedoelde en andere middelen, en het verscherpen van de bepalingen op immigratie kan het Bestuur den toestand blijven beheerschen in afwachting van een bevredigende oplossing. Dan kan ieder zijn verantwoordelijkheid dragen, zonder te vervallen tot een stelsel dat met zooveel tegenzin en afkeer is ontvangen, en zonder de zaak op de lange baan te schuiven.

Ten slotte zegt spreker over de landstaal.

In het Kol. Weekbl. van 25 Aug. 1927 leest men omtrent Nederlandsch Oost-Indië het volgende: „De Gouverneur Generaal heeft een circulaire uitgevaardigd, waarin als eisch gesteld wordt dat Europeesche Bestuurs-ambtenaren binnen bekwamen tijd zich de praktijk van de landstaal eigen maken."

Wat een verschil!

De Rede van den Heer E. S. C. ABRAHAMSZ zullen wij bewaren voor de volgende week.

(*Wordt vervolgd.*)

KOLONIALE RAAD.

Vergadering Dinsdag 20 Sept. 1927 om 12 uur.

Zonder hoofdelijke stemming wordt volgend schrijven aan den wn. Gouverneur vastgesteld:

De Koloniale Raad heeft de eer Uwe Excellentie mede te deelen dat hij zich gekrenkt gevoeld over houding, toon en wijze van optreden van den Gemachtigde van het Bestuur in de vergadering van gisteren avond. Hij verzoekt het Bestuur het daarheen te willen leiden dat de Raad in het vervolg niet blootgesteld wordt aan ongewenscht optreden van Bestuursgemachtigden.

De Raad veroorlooft zich verder de vrijheid Uwe Excellentie te verzoeken ingesloten telegram zoo spoedig doenlijk aan Zijne Excellentie den Minister van Kolonien door te willen zenden.

Het telegram aan den Minister luidt als volgt:

De Koloniale Raad zich gekrenkt gevoelende over houding, toon en wijze van optreden van Kapitein Borren als gemachtigde van het Bestuur in 's Raads vergadering van 19 September waarin de politieorganisatie behandeld werd, meent Uwe Excellentie reeds dadelijk daarmee in kennis te moeten stellen en mede te deelen, dat dien gemachtigde verzocht is moeten worden zich in te binden, onder opmerking van den Voorzitter dat zijn houding opnieuw het bewijs heeft geleverd van wat Curaçao na invoering van de militaire politie te wachten staat, terwijl uit den boezem van den Raad aan den Voorzitter is verzocht hem er opmerkzaam op te maken dat hij niet tegenover militaire ondergeschikten, maar tegenover vrije burgers staat.

Ook dit telegram wordt z. h. s. aangenomen.

Naar aanleiding van het interview.

Aan het *naschrift* in ons laatste nummer willen wij het volgende nog toevoegen.

De Kol. Raad heeft den minister van Koloniën schriftelijk verzocht, alvorens zijn naam aan een zoo in als buiten den Raad bestreden, door de Curaçaosche pers en zoovelen ongunstig ontvangen politie-reorganisatie te verbinden, 's Raads Oud-Voorzitter A. G. Statius Muller in audientie te willen ontvangen.

Zonder wetsschennis kan de minister aan dit redelijk en gemotiveerd verzoek voldoen.

Niets staat hem daarbij in den weg. Hij zal dan zelfs in de gelegenheid zijn op de hoogte gebracht te worden van feiten en toestanden, waarvan de kennis anders moeilijk tot hem doordringt. En het kan niet anders, of dit zal Curaçao ten goede komen.

Echter zou de minister, zich latende leiden door redeneeringen, als door Mr. Brantjes ten beste gegeven, de beteekenis van de zending van den Heer Muller ook kunnen trachten te verkleinen. Wij zeggen „trachten". Want bij ons weten, heeft de Raad nimmer tot een dergelijk middel zijn toevlucht genomen. En dan heeft zulk een daad een heel bijzondere waarde, ongeacht de beteekenis die de persoon, tegen wiens voorstel die daad gaat, daaraan wil toekennen.

Heeft het bestuur van Mr. Brantjes reeds in breede kringen ontevredenheid gewekt, uitlatingen als tegenover den redacteur van *Het Handelsblad* werken prikkelend. Het vertrouwen in het Bestuur is zoo goed als verdwenen; van prestige is vrijwel niets meer over. En Nederlandsche belangen worden geschaad door een wassende ontstemming, waarvan gesprekken in den huiselijken kring, op kantoren en in societeiten getuigen.

En wat de politie zelf aangaat, dit interview verschaft den tegenstanders argumenten om de militaire politie te bestrijden. Om de drie jaar is vernieuwing van een lager personeel zeer waarschijnlijk. Dit is zeer bedenkelijk.

Wanneer zal Curaçao dan de beschikking kunnen krijgen over lager personeel, dat de gewoonten, gebruiken en zeden van de bevolking kent en de landstaal machtig is? Indien zulk vlottend personeel, met het oog op de militaire bezetting of wegens doeleinden, die met het leger verband houden, wenschelijk mocht zijn, blijkt hieruit reeds dat de belangen van garnizoen en Curaçaosche politie niet paralel loopen.

Voorts treft ons de verklaring, dat de gekleurde burgerpolitie het den delinquent bij lichte overtredingen niet moeilijk maakt en dat dit met een militaire politie wel anders zal worden. Juist bij lichte overtredingen zouden wij meenen dat het beginsel gehuldigd moet worden: pas trop de zèle. Van hetgeen Mr. Brantjes van de militaire politie verwacht is meer kwaad dan goed te vreezen.

Het ontaardt zoo gauw in kleinzielige vitterij met gevolgen die wellicht om zich heen grijpen.

En wat een bedrag aan reiskosten, heen en terug, waarvan Curaçao de helft moet betalen zonder iets tegen te inbrengen?

En al zou de instelling van een militaire politie — wat nog lang niet vaststaat — de eenige manier zijn om Curaçao aan een deugdelijk politiekorps te helpen, dan volgt daaruit nog niet dat DIT ontwerp zou moeten worden aanvaard en de regeling er zoo zou moeten uitzien als door het Bestuur voorgesteld.

Reeds in den vroegen morgen had zich een treurig drama in onze haven afgespeeld. Door den fellen Noordenwind hadden zich twee schoeners, de *Sarah* en de *Juliette*, beiden eigendom van de firma J. A. Jesurun & Zoon, van hun kabels losgerukt en dreven alsof ze door de hand van den loods bestuurd werden, recht de haven uit. Een der matrozen aan boord wierp nog een tros uit naar den wal, doch deze hield het niet uit, knapte af, waardoor verdere hulp onmogelijk werd. Een jonge matroos het gevaar begrijpend sprong van boord en bereikte al zwemmend den wal. Dat was zijn behoud. Twee andere barkjes waren reeds gezonken, terwijl de haven een troosteloozen aanblik bood van losgerukte, rondzwalkende roeibootjes, pontjes en wrakhout.

***

Wie nu langs den straatweg door Pietermaai wandelt, kan zich voorstellen, hoe groot dáár het gevaar was, langs den geheelen zeekant, wat nu een open plek is, doch toen nog volgebouwd stond met een aaneengesloten rij huizen. Reeds in den vroegen morgen werden de achterzijde dier huizen geweldig gebeukt door de hoogopslaande golven. Angstwekkender werd de toestand toen het zeepeil al hooger en hooger steeg, het water niet alleen de huizen binnen golfde, doch zelfs den straatweg van Pietermaai over stroomde, en de zee met het Waaigat een geheel watermassa vormde Onderwijl bulderde de zee en verhieven zich de golven tot een ongekende hoogte, zoodat het water boven en over de huizen van twee verdiepingen heenspatte. Vele kleine bijgebouwtjes aan de achterzijde dezer huizen waren toen reeds ingestort.

Het was roekeloos nog langer het veege lijf te bergen in deze huizen, die hoe langer zoo meer gebeukt en verzwakt, weldra als een puinhoop zouden ineenstorten. Doch waarheen gevlucht?

Ook de overzijde van de straat liep al even groot gevaar. De straat was tot ruim 2 voet hoogte overstroomd, en geleek de bedding van een woeste rivier. Telkens gebeurde het dat een familie, die al wat kostbaar was had bij elkaar gepakt, den uittocht zou wagen, doch buiten gekomen, terwijl het water hen tot aan de knieën reikte de wind gierde en de regen met stroomen neerviel, weer ontmoedigd en door den angst in huis werd terug gedreven, waar alles kraakte en sidderde onder het geweld der aanrollende golven.

Het was bijna 10 uur in den morgen. Reeds waren tal van kleinere oude huizen langs den zeekant geheel bezweken, maar bijtijds nog door de bewoners ontruimd.

Toen begrepen de andere bewoners, dat langer verblijf in hun huis voor hen een zekeren dood beteekende, en als door een paniek aangegrepen, volgde de eene familie na de andere en allen elkaar steunend en vasthoudend, het kostbaarste wat zij konden redden met zich dragend had die uittocht plaats, een uittocht, wel zóó vreeselijk en angstig, als ooit een vlucht heeft plaats gehad.

Worstelend tegen den fellen storm en den kletterenden regen, worstelend door het water, dat hen tot aan de knieën, sommigen tot aan de heupen reikte, met hun dunne linnen kleeren door den neerstroomenden regen op het lichaam vastgeplakt, moeders met zuigelingen aan het hart gedrukt, vaders met kleine schreiende kinderen in de armen en anderen stevig vast houdend, zoo trok de treurige stoet, van vele honderden personen allen in een en de zelfde richting, allen met ééndoel voor oogen naar den berg *Altena* ten Oosten van Pietermaai, waar allen zonder uitzondering tot in de armste hut liefderijk werden opgenomen, verzorgd en verpleegd en van andere kleeding en van voedsel voorzien

* * *

Het is zeker dat het eigenlijke stadsgedeelte van Punda en Otrabanda voor een goed gedeelte hun behoud aan de stevige fortmuren te danken heeft gehad. Verder is in de geheele stad nergens een enkel huis zonder schade gebleven. Ook in de Punda, ook op de berg van Otrabanda zijn huizen geheel of gedeeltelijk ingestort. Doch het allermeest waren natuurlijk overal de huizen langs den zeekant zooals in Pietermaai aan het gevaar blootgesteld, zoodat alle huizen zonder uitzondering van af den fortmuur achter het lôgegebouw de *Vergenoeging* en verder Oostwaarts op tot aan Vianen allen zeer zwaar van het geweld der zee en der storm geleden hebben. Vanaf het huis *Tres Cabez*, dat op Pietermaai nu nog het dichtst aan zee staat en verder westwaarts tot aan de synagoge der Israëlitische gemeente zijn alle huizen door den orkaan neergesmakt en de meesten zelfs tot en met de fundamenten weggespoeld. Van sommige waren enkele brokstukken van de voorgevels blijven staan. Een uitzondering op die algemeene vernieling maakten de huizen van den Heer Mr. Sol C. Henriquez en den Heer M. Monsanto, die hoewel zij behouden bleven aan de achterzijde zeer groote schade beliepen. In het geheel zijn aan de zeezijde van Pietermaai, zooals mij welwillend door den Heer W. M. HOYER te Pietermaai werd meegedeeld, door den orkaan 14 huizen geheel en al verwoest en bleef van de meesten zelfs geen spoor over. De meesten zijn ook later nooit meer opgebouwd. Er wordt verhaald van Dr. Ricardo, die juist een heel nieuw huis gebouwd had daar aan den zeekant, dat juist op dien gedenkwaardigen Zondag feestelijk zou worden ingewijd.

Toen de Heer Ricardo den volgenden morgen met den sleutel van zijn nieuwe woning in de hand ter plaatse kwam om zich te overtuigen welke schade zijn nieuw huis geleden had, kon hij zelfs niet meer de fondamenten terugvinden waar zijn huis gestaan had en treurig en ontmoedigd wierp hij toen den sleutel die hem niet meer dienen kon, in zee. P. A. E.

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS.
Professiefeest.

Gisteren herdachten de Zeereerw. Paters A. EUWENS, Rector van het St. Elisabethshospitaal alhier, en H. OKHUIZEN, thans in Holland, den dag dat zij 40 jaar geleden hun H. Professie deden. Voor P. Euwens bestaat er dubbele reden van dankbaarheid, nu hij, pas weer van een zware ziekte hersteld, die hem aan den rand van 't graf bracht, op den dag zijner H Professie voor 't eerst wederom de H. Mis heeft mogen opdragen.

Op dienzelfden dag vierde de Zeer eerw. Pater C. HARTENDORFF, Pastoor van Philipsburg, St. Martin, zijn zilveren Professiefeest.

Aan alle Jubilarissen onze beste gelukwenschen en Gods besten zegen over hun persoon en hun werk.

Van Onlangs naar Curaçao.

De *Cur. Crt.* schrijft van Luit. J. VAN ONLANGS bericht ontvangen te hebben, dat, zooals wij reeds meldden, bij de West-Indië-vlucht ook Curaçao zal aangedaan worden. Luit. van Onlangs denkt tegen 't einde van dit jaar of begin van 't volgende zijn vlucht naar de West-Indie te aanvaarden met een drie motorig vliegtuig *Fokker F VII*. Hij zal vergezeld worden door Luit. E. C. PELLENS, als tweede piloot, een vliegenier, wiens naam nog onbekend is, en een passagier die de onderneming finantieel ondersteunt.

Daar er groote finantieele moeilijkheden te overwinnen zijn, doen wij nogmaals een beroep op den Curaçaoschen Handel en Scheepvaart om den koenen vliegenier bij de financieering zijner onderneming behulpzaam te zijn.

Het geldt toch een onderneming niet alleen van groot nationaal, maar ook comercieel belang. Daarom stellen wij ons gaarne beschikbaar, om eventueele giften in ontvangst te nemen.

Examens September 1927.

Onderwijzer(es) 4e klasse.
Geëxamineerd 5 candidaten.
Toegelaten: Mej. C. M. Bomers, Mej. C. M Conradus en Mej. A. M. van der Maat.

Onderwijzer(es) 3e klasse.
Geëxamineerd 3 candidaten.
Toegelaten geen.

Engelsche taal.
Geëxamineerd 2 candidaten.
Toegelaten geen.

Hoogduitsche taal.
Geëxamineerd 1 candidaat.
Toegelaten: de heer J. A. H. Teurlings.

Regenweer.

Dagenlang heeft het gedreigd; zware regenwolken trokken voortdurend over ons eiland, 'n kalmte als de onheilsbode van een zwaren storm, 'n ontzettende hitte, die ieder naar een zuchtje snakken deed.

Verleden week hebben de Benedendistricten een malsche bui gehad, en deze week heeft het, naar wij vernemen, aan den Noordkant zwaar geregend. Maandagavond laat stak er zware Zuid-Westenwind op, die heel wat beloofde.

Woensdagmorgen dreigde er geheel den morgen een zwaar onweer, vooral langs de Noordzij van het eiland. 't Is echter hoofdzakelijk bij dreigement gebleven.

Toch blijft 't nog steeds doorwerken, zoodat we gegronde hoop hebben op een flinken zwaren regen, om de atmosteer te verfrisschen en van alle onzuivere ziektekiemen te zuiveren.

Trenza literaria.

Wij mochten van de *Coop. Ver. & Nijverheid* een keurig boekje ontvangen, getiteld: *Trenza Literaria*, van de hand van den Zeer eerw, Pastoor ST. VAN DE PAVERT.

Een keurig boekje, uiterlijk, maar meer nog om den inhoud. Want we vinden daarin saamgebundeld enkele juweeltjes van volkspoëzie in de volkstaal, met mooie passende wijzen. Aan al wie van zingen houdt, in zijn zoetvloeiende moedertaal, helaas, te zeer miskend ook door kinderen van den lande, kunnen wij dit bundeltje ten zeerste aanbevelen.

Liefde voor de moedertaal en voor het vaderland gaan hand aan hand. En daarom was het een gelukkige gedachte aan deze verzameling volkspoëzie toe te voegen het fijngevoeld en keurig gestileerd prozastuk: *Amor di Patria* en *Tabitha*.

Wij wenschen den Eerw. samensteller en de uitgeefster veel succes ermee; en zouden niets liever zien dan dat het boekje op onze volksscholen in gebruik genomen werd. Dat zal toch wel niet tegen de wet zijn om de kinderen nu en dan een liedje in hun moedertaal te laten zingen.

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar en Beleenbank van Curaçao beleend van den **4dn Januari 1926** *af tot en met* **30 Juni 1926**, *onder* **No. 1901 M** *tot en met* **No. 1130 0** *zal plaats hebben op Donderdag den 22st September a. s. s'morgens ten negen uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 3dn September 1927.

De Voorzitter

H. J. Cohen Henriquez

Vertrek van Mr. Ansingh.

Onder enorme belangstelling is de Heer H, J. ANSINGH, ex-directeur van de C. P. I. M. maandagavond te Caracasbaai scheepgegaan, aan boord van het Engelsche S. S. „*Tamaroa*". De entree en steiger van Caracasbaai waren geheel versierd met vlaggen.

Hoewel reeds laat in den avond waren een groot aantal autoriteiten, employés van de Isla en particulieren, velen met hunne Dames, aanwezig om afscheid te nemen. Er heerschte een gezellige en opgewekte stemming aan boord. Het was voor eenieder duidelijk, hoezeer de Heer Ansingh, gedurende zijn kort verblijf van twee jaren alhier, aller sympathie heeft weten te verwerven.

Dinsdagmorgen is het schip vertrokken. Nogmaals onze beste wenschen.

Aanval door Venezolanen.

Donderdagavond, omstreeks 7 uur, was de agent 1ste klas Lamoen met 2 politieagenten op de wacht te Cas Chiquito, toen zij 't geluid van een tamboer hoorden in de richting van Colebra Berde. Lamoen met agent Adams er op af om te zien wat er gaande was. Zij vonden daar ongeveer een 40 tal Venezolaansche arbeiders drinkend en joelend, in en om een truck. Terwijl L. zich bukte, om de tamboer uit de truck te halen, trok een der Venezolanen z'n mes, en was op 't punt L. ermee in den rug te steken, toen een schot van den agent Adams hem redde. Daarop volgen alle Venezolanen uit de truck en op de politie aan, ze achtervolgende met steenen en flesschen. De politie trok zachtjes aan naar de wacht terug, eerst in de lucht schietende, en daarna, toen de toestand ernstiger werd, vurende op de razende troep. Onder 't geschreeuw van: Vooruit, naar de wacht, bleef de troep de politie achtervolgen. Toen de politie in de wacht was aangekomen, grepen zij naar hun jachtgeweren, om daarmee de wacht te verdedigen. Een Venezolaan, die op 't punt stond de wacht binnen te dringen, werd door L. neergeschoten. Alleen aan het dapper en krachtdadig optreden van Lamoen en zijn assistenten Adams en Crafton is 't te danken, dat de wacht niet overmeesterd werd

De doodelijk gewonde Venezolaan is naar de stad vervoerd, naar het St. Elisabeths hospitaal, alwaar hij Vrijdagnacht is overleden. Waarschijnlijk zijn meerderen gewond.

Daarop trok eindelijk de troep af in de richting van de Isla. Intusschen was er versterking gekomen van de stad. De wn. Gouverneur en de wn. Procureur Generaal werden gewaarschuwd, en uit voorzorg en vrees dat de Venezolanen mochten terugkomen, werd de hulp van de militaire macht ingeroepen. Kapt. Borren, Luitt. de Beer Poortugael en ruim 20 man zijn toen in auto's uitgerukt. Verdere gewelddadigheden of aanvallen hebben niet meer plaats gegrepen. De wn. Gouverneur, Procureur Generaal en Adv. Generaal zijn ook per auto ter plaatse geweest en verder door het kamp op Asiento gereden. Een projectiel, waarschijnlijk een flesch, schijnt tegen een der auto's terecht gekomen te zijn. Een Venezolaan is aangehouden.

Men veronderstelt dat 't een vooropgezet plan was, om zich van de wacht meester te maken, daar men ook sporen van kogels gevonden heeft bij 't huis van den Heer S. wat er op schijnt te wijzen dat men van twee kanten de politie heeft aangevallen.

Uit 't gebeurde blijkt wel dat er een flinke versterking van de wacht op Cas Chiquito dringend noodzakelijk is, en dat er ten spoedigste een flinke opruiming gehouden wordt onder de vreemde arbeiders.

Zoolang er niet met alle kracht wordt opgetreden, en er niet ten strengste gewaakt **wordt tegen clandestiene drankverkoop**, zooals er in den omtrek van het vreemdelingenkamp, zoo veelvuldig geschiedt, zal de toestand steeds gevaarlijker worden

Amersfoort.

Naar wij vernemen, is het S.S. „*Amersfoort*" van de K. N. S. M. komende van Nederland naar Curaçao, in den nacht van 20 op 21 dezer gestrand bij Spanish Point van eiland Barbuda, ten N. O. van St Kitts.

De reden, of het in een storm of om een of ander defect geschied is, is nog onbekend. Het S.S. „*Atlas*" is 21 dezer van hier vertrokken om hulp te verleenen, alsmede 45 passagiers, lading en post over te nemen. Het bergingsvaartuig „*Warbler*" is eveneens op 21 dezer van Key West naar het S.S. „*Amersfoort*" vertrokken.

Officiëele Berichten.

Aan het Lid van het Hof van Justitie in Curaçao, Dr. P. J. J, van den Biesen, is, wegens andere reden dan ziekte, twee weken vrijstelling van dienst verleend, met vergunning dien tijd in Venezuela door te brengen.

Pascual Flores is benoemd tot tijdelijk agent van politie 2de klasse.

De tijdelijk opzichter bij het departement van Openbare Werken C. Z. de Haseth is eervol onthever van de verdere waarneming dier functie.

De tijdelijk agent van politie 1ste klasse S. G. Evertsz is teruggesteld tot tijdelijk agent van politie 2de klasse.

Aan den havenmeester en loods van de Paardenbaai op Aruba J. A. Wever is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den agent van politie 1ste klasse alhier J. B. Fecnnda is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Mej. L. M. van der Veen Zeppenfeldt is benoemd tot tijdelijk schrijfster en werkzaam gesteld ter Administratie van financien.

C. V. V. Trappers.

Morgen, den 25sten September, herdenkt bovengenoemde vereeniging haar 2-jarig bestaan.

Om 4.30 p. m. zal op het voetbalterrein "CORNET" een wedstrijd plaats hebben tusschen "JONG HOLLAND" I "TRAPPERS" I,

Als een souvenir zal de eerstgenoemde vereeniging een eenvoudige, mooie voetbal-medaille worden aangeboden.

Als scheidsrechter zal fungeeren de jongeheer W. G. v. d. Veen.

's Avonds, om 7.30 zal er een feestvergadering gehouden worden in de "CLUB" (St. Jozef Gezellen-Vereeniging) te Pietermaai.

Naar wij vernemen zijn de Bestuursleden van "JONG HOLLAND", alsook de scheidsrechter uitgenoodigd bij deze feestvergadering tegenwoordig te zijn.

Dat de sympatieke Pietermaaische zwartwitten, ondanks de groote tegenslagen met hun spelers, zich nog steeds zoo goed weten staande te houden, strekt hun tot eer.

Wij wenschen hen van harte geluk.

Wat voor een landsman was de ontdekker van Amerika?

Den laatsten tijd is in verschillende bladen en tijdschriften opnieuw de vraag besproken, wat voor een landsman de ontdekker van Amerika, Columbus, was.

Teodosio Noeli, een beroemd Spaansch geleerde, schrijft in de Voss. Ztg. over dit twistpunt:

Van oudsher nam men aan, dat Columbus te Genua is geboren.

Waarom eigenlijk? Wie heeft het beweerd? Wie heeft het bewezen? De heele wereld heeft het gezegd, niemand heeft het bewezen.

Niemand heeft zich de moeite getroost deze bewering nauwkeurig te onderzoeken.

De geschiedkundigen van tegenwoordig bevestigen het, omdat de vroegere historici het hebben beweerd. De laatsten nu steunen alleen op de woorden, die Columbus in tegenwoordigheid van Isabella sprak: „Ik kom uit Genua; ik ben daar geboren".

Dat is alles. Wij hebben hier wellicht te doen met wat professor Altamira een „versteening van een historische dwaling" noemt.

Vóór ik op de woorden van Columbus over zijn afkomst nader inga, zou ik op de omstandigheid willen wijzen, dat talrijke geschiedkundigen, — zelfs zij, die aan deze zaak geen speciale studie hebben gewijd — hebben opgemerkt, dat Columbus zoo uiterst weinig een Italiaan was in aard en in manier van optreden. Ik wil hier alleen Humboldt citeeren: „De geloofsijver van Columbus was niet van Italiaanschen oorsprong, zij was typisch Spaansch."

Maar spreken wij liever over het belangrijkst argument, dat de verdedigers der Italiaansche afkomst van Columbus aanvoeren.

Columbus zelf heeft het gezegd — dus geen 'gepraat daar 'meer over! Afgeloopen!

Goed: Maar is het onmogelijk, dat Columbus heeft — gelogen?

De verdedigers der Spaansche nationaliteit van Columbus zeggen inderdaad: Ja, Columbus heeft gelogen. Had Columbus dan reden zijn Spaansche herkomst te verloochenen? Er waren er drie:

Eerstens het bekende spreekwoord: Nemo propheta in patria sua: geen profeet is in zijn land geëerd! Columbus kende de Spaanjaarden en Spanje, in welk land dit spreekwoord nog meer waar is, dan in welk ander land ook. Wellicht herinnerde hij zich admiraal Bonifez, die, drie eeuwen vroeger, om in zijn plannen te slagen, zich tegenover koning Ferdinand III van Castilië, voor Genuees uitgaf.

De tweede reden kan de volgende geweest zijn:

Columbus was in de Spaansche provincie Galicië geboren. De bewoners dezer provincie hadden in den burgeroorlog partij gekozen tegen Isabella. Wanneer Columbus zich als zoon dezer provincie had bekend gemaakt, zou dit een slechte introductie zijn geweest.

De derde en wel de belangrijkste reden zou hierin zijn gelegen, als namelijk Columbus van moeders kant van joodsche afstamming is geweest. Wanneer men kon aantoonen, dat deze veronderstelling juist is, dan zou men hiermee een voldoende reden hebben aangegeven, waarom Columbus zijn afkomst zou hebben verzwegen tegenover Isabella, wier anti-semitisme bekend was. En merkwaardig is hierbij, dat in de annalen der Inquisitie een Andreas Colon, (Columbus) staat opgeteekend, die in het jaar 1489 een proces had.

Heeft Columbus de karakteristieke eigenschappen van het joodsche ras gehad? Volgens de schrijvers van zijn tijd, de opteekeningen zijner vrienden en de brieven van zijn zoon Fernando — die in Sevilla zijn bewaard — had Columbus lichamelijk, geestelijk en moreel alle eigenschappen en eigenaardigheden, goede en slechte, die kenmerkend zijn voor het joodsche ras.

Ik heb aangegeven, wat voor Columbus aanleiding was, zijn Spaansche nationaliteit te verheimelijken: zien wij, welke redenen deze opvatting nog verder kunnen ondersteunen.

Op de eerste plaats moet ik op een toch eenigszins zonderling feit de aandacht vestigen: Na de ontdekking van Amerika in het jaar 1492 was niemand in Genua hierover ook maar eenigszins opgewonden en geen mensch huldigde den „stadgenoot". die plötseling een beroemdheid was geworden. Eerst honderd jaren later werden te zijner eere standbeelden opgericht, werden te zijner eer heldengedichten vervaardigd. Toen eerst kwam men op de gedachte, de Italiaansche afkomst van Columbus naar voren te brengen en toen eerst verhief men een ijselijk geschreeuw, omdat men Italië van haar glorierijken zoon, Christophoro Colombo wilde berooven!

Wij Spanjaarden hebben daar niets op tegen. Laat de Italianan gerust hun Christophoro Colombo, den wijnhandelaar, huldigen, wij komen op voor en houden het met onzen Christobal Colón, den zeevaarder. Op deze wijze zullen wij het met elkaar eens zijn en tutti contenti.

Want Christoforo Colombo, de zoon van den wijnhandelaar van Saona, is niet Christobal Colón, geboren te Porto Santo in Galicië (Spanje). De bekende Spaansche geschiedschrijver Beltran y Rozpride bewijst dit als volgt: „De ontdekker van Amerika kan niet de jonge Genueesche handwerker C. Colombo zijn geweest, want de zeevaarder zegt in zijn brieven, (Archief van Sevilla) dat alle zijn voorvaderen zeevaarders zijn geweest. Bovendien weet men uit de brieven van Columbus, dat hij in de jaren 1470 tot 1473 ononderbroken op zee was, terwijl uit de documenten van den Genuees blijkt, dat hij in September 1470 te Genua was. Hij verscheen daar voor den notaris Jacobo Calci als minderjarige met bewilliging van zijn vader en op 13 October van hetzelfde jaar voor notaris Raggio als negentienjarige. Maar de Spaansche Columbus is in het jaar 1506 in Valladolid in den ouderdom van 73 jaar overleden. Dus is hij in het jaar 1470 reeds 37 jaren oud geweest, terwijl de Italiaansche Columbus dat jaar slechts 19 jaar oud was."

De zeevaarder heette nooit Colombo. In al zijn brieven, zelfs bij zijn onderhandelingen met den koning van Portugal, noemt hij zich altijd Christobal Colón. Dit is een absoluut Spaansche naam, geen Italiaansche. Veel Spaansche families dragen nog heden ten dage dezen naam.

In Porto Santo (Galicië) heeft men een inscriptie in de ruïnes van een oud huis gevonden, die luidt: Colon ano 1490.

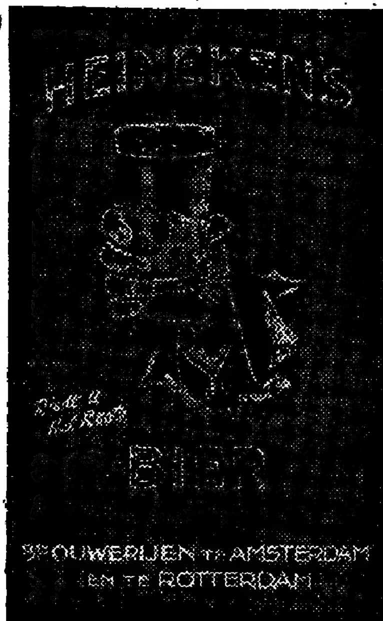
Een ander punt. De taal van Columbus. Hij sprak uitsluitend Spaansch.

Ook zijn literaire werken, zooals Las Profecias, zijn papieren, brieven en geheime aanteekeningen zijn in het Spaansch geschreven. Slechts twee brieven zijn er in de Italiaansche taal, maar in een Italiaansch vol fouten. Is het Spaansch van Columbus dan wel voorbeeldig? Neen, het is geen correct Castiliaansch. Maar nergens vindt men een Italiaansche zinswending. De fouten zijn alle de taaleigenaardigheden van de provincie Galicië in het noord-westen van Spanje! Honderden voorbeelden zou ik hiervoor kunnen aanhalen.

De geleerde Spaansche schrijver gaat dan nog verschillende punten na, die alle voor de Spaansche afkomst van Columbus pleiten, zooals het feit, dat Columbus de pas ondekte steden van de Nieuwe Wereld alle Spaansche namen gaf.

Het onderschrift van Columbus' brieven is bijna steeds hetzelfde en steeds even onleesbaar. Slechts wanneer men bekend is met het Galicisch dialect kan men het ontcijferen. Het beteekent: Jezus Maria, Jozeph, boden van Christus. Daar dit dialect veel op het Portugeesch lijkt hebben de Portugeezen, steunend op dit onderschrift wel beweerd, dat Columbus een Portugees zou zijn geweest. Over andere argumenten, dan dit ééne beschikken de Portugeezen echter niet...

Het groote Spaansche dagblad „A. B. C." heeft een prijsvraag uitgeschreven voor het beste werk, dat de Spaansche afkomst van Columbus het overtuigendst zal bewijzen. De jury is internationaal en personen van elke nationaliteit kunnen aan deze prijsvraag deelnemen. U kunt er 50.000 peseta's mee verdienen...

Bekendmaking

De Administrateur van financiën maakt hierbij bekend, dat de brandkastzegels voorzien zijn van een opdruk *„frankeerzegel"* en met overdruk 3 cent, 10 cent, 12½, 15 cent, 25 cent, 30 cent en 50 cent, op 3 October e. k. in gebruik zullen worden gesteld en slechts ten postkantore op CURAÇAO verkrijgbaar zullen zijn.

In verband met de geringe oplaag, zal slechts een beperkt aantal complete series aan het loket worden verkocht en de rest gereserveerd worden voor gegadigden op Curaçao en in het buitenland, die voor de door hen verlangde hoeveelheid *schriftelijke* aanvragen moeten indienen aan den Postdirecteur, welke aanvragen uiterlijk op 2 October moeten zijn ontvangen.

De toewijzing zal op 3 October e. k. plaats hebben. Deze zal wanneer het totaal der aanvragen de gereserveerde hoeveelheid mocht overschrijden, ponds-ponds gewijze geschieden, met dien verstande echter dat zoo mogelijk ieder aanvrager minstens één stel ontvangen zal.

Gegadigden in het buitenland zijn verplicht hun aanvragen vergezeld te doen gaan van een remise ter waarde van de aangevraagde zegels en van de verzendingskosten. Gegadigden in Nederland kunnen het bedrag storten bij het Departement van Koloniën en zullen het bewijs der storting bij hune aanvragen moeten voegen.

Gegadigden op Curaçao moeten bij de indiening van hunne aanvragen of het bedrag daarvan deponeeren bij den Postdirecteur of ten genoege van dien ambtenaar zekerheid stellen tot dat bedrag.

Gegadigden op de eilanden Aruba, Bonaire, St. Martin, St. Eustatius en Saba kunnen het bedrag van hunne aanvragen bij den Chef van het postkantoor ter plaatse storten en zullen het bewijs der storting bij hunne aanvragen moeten voegen.

De opzending der toegewezen hoeveelheid aan gegadigden in het buitenland zal geschieden per aangeteekende brief, terwijl het eventueel door hen te veel geremitteerd bedrag tegelijkertijd zal worden teruggezonden. De bedragen door gegadigden in Nederland bij het Departement van Koloniën te veel gestort, zullen door dat Departement aan hen worden gerestitueerd.

Aan het loket zal aan denzelfden persoon op denzelfden dag niet meer dan 3 series worden verkocht.

Curaçao, den 4 Augustus 1927.
De Administrateur van financiën.
J. G. STATIUS MULLER.

Posterijen.

De Postdirecteur brengt hierbij naar aanleiding van bovenstaande bekendmaking van den heer Administrateur van financiën ter kennis van belanghebbenden, dat alle bij hem gedane aanvragen voor brandkastzegels, alsnog voor den 2n October a.s. SCHRIFTELIJK moeten worden bevestigd, onder toezending van het bedrag der aanvragen of c.q. onder aanbieding van zekerheid.

Curaçao, 4 Augustus 1927.
TH. KRAFFT. 3—3

Curacaosche Petroleum Industrie Maatschappij.

Belanghebbenden worden er op attent gemaakt, dat met ingang van heden onze **KAS geopend** zal zijn op: Maandag, Dinsdag, Woensdag en Donderdag van 9—12 v. m. Zaterdag van 9 — 11 v. m.

Vrijdag's is de kas den geheelen dag **gesloten**.

2—2 Curaçao, 10 September 1927.

